

ב"ה

פרשת ויקרא

ונרצה לו לכפר עליו
ויקרא א, ד.

סוד התענית

אדמו"ר הזקן כותב בפרק ב' מאגרת התשובה שגם לאחרי "שעשה תשובה שלימה", הנה "שיהיה לרצון לפני ה'... היה צריך להביא קרבן... דורון לאחר שעשה תשובה... וכאדם שסרח במלך ופייסו על ידי פרקליטין ומחל לו, אף על פי כן שולח דורון ומנחה לפניו שיתרצה לו לראות פני המלך... ועכשיו שאין לנו קרבן להפיק רצון מה', התענית הוא במקום קרבן, כמו שכתוב בגמרא^[1] שיהא מיעוט חֶלְבֵי וְדָמֵי שנתמעט כאלו הקרבתי לפניך וכו'".

כלומר: הקרבת הקרבן - שזוהי שלימות ענין הקרבן (שהרי בקרבן יש כמה ענינים) - היא כלשון הכתוב^[2]: "להקריב לי חֶלֶב וְדָם". וזהו גם ענין התענית שבמקום קרבן - "מיעוט חֶלְבֵי וְדָמֵי", שנחשב "כאלו הקרבתי לפניך".

...ובסוף פרק ב' באגרת התשובה מוסיף רבינו הזקן דבר חידוש בנוגע לענין התענית - "סוד התענית הוא סגולה נפלאה להתגלות רצון העליון":

בנוגע לכל הענינים שנזכרו לעיל אודות פעולת התענית, לא כותב רבינו הזקן הלשון "סוד התענית" - כיון שמדובר אודות ענינים שנתפרשו... בחומש או בגמרא (במקום קרבן, שיהיה לרצון לפני ה' - כמו שכתוב^[3] "ונרצה לו לכפר עליו", "לפרקליט שנכנס דורון אחריו"^[4], ודוגמתו בתענית - "שיהא מיעוט חלבי ודמי... כאלו הקרבתי כו'").

ורק בנוגע ל"התגלות רצון העליון... יום רצון לה'" כותב רבינו הזקן שזהו "סוד התענית" - כיון שזהו דבר חידוש שלא מצינו בנגלה, בשולחן ערוך וכו'.

והענין בזה - שמה שכתב לפני זה שפעולת התענית היא "להפיק רצון מה'", הרי זה כמו שכתוב בענין הקרבן "ונרצה לו לכפר עליו", והיינו, שזהו ענין הרצון שבא בהמשך ושייך לענין הכפרה על חטא, ובענין העולמות הרי זה רק עד עולם האצילות, כי, ענין החטא שייך רק בעולמות בריאה יצירה עשיה, ששם צריכים לתקן ולמלאות את הפגם שנעשה על ידי החטא, עד לאופן ש"נרצה לו לכפר עליו";

אבל ישנו עולם נעלה יותר, שבו צריך לפעול הענין ד"התגלות רצון העליון (כפי שרבינו הזקן מדייק ומוסיף בסוף פרק ב' דוקא, מה שאין כן לפני זה כותב "רצון" סתם, ומוסיף גם) ברוך הוא", כיון שזהו רצון נעלה שדורש ברכה והמשכה מיוחדת, להיותו למעלה מכל ענין החטא וכל ענין העולם.

וענין זה קשור עם "סוד התענית": תענית בגלוי - הענין הנגלה של תענית - קשור עם "ונרצה לו לכפר עליו", שזהו אמנם ענין של רצון, אבל רצון שקשור עם מקום ששייכת בו כפרה על חטא; ואילו "סוד התענית" פועל "התגלות רצון העליון ברוך הוא", ש"רצון העליון" יומשך ("ברוך הוא", מלשון המשכה) עד למטה.

וממשיך, "וכמו שכתב בישעיה הלזה תקרא צום ויום רצון לה", מכלל שהצום הנרצה הוא יום רצון":

ענינו המיוחד של ישעיה - שראה מה שנעשה למעלה, שזהו ה"סוד" של "מעשה מרכבה"^[5], כמו שכתוב "ואראה את אדני יושב על כסא רם ונשא ושוליו מלאים את ההיכל", ובאופן נעלה יותר מ"מעשה מרכבה" שביחזקאל, כדברי הגמרא^[6] "למה יחזקאל דומה, לבן כפר שראה את המלך, ולמה ישעיה דומה, לבן כרך שראה את המלך", והיינו, שישעיה ראה את המרכבה כפי שהיא ב"כרך" - "עיר אלקינו"^[7].

ולכן מדייק רבינו הזקן "וכמו שכתוב בישעיה כו" - כי, דוקא ישעיה, נביא שגילה בנבואתו מה שנעשה למעלה מסדר השתלשלות, ובפרט ה"סוד" ד"מעשה מרכבה" כפי שרואה "בן כרך", הוא זה שיכול לומר ש"סוד התענית הוא . . . התגלות רצון העליון ברוך הוא", ש"רצון העליון" יומשך למטה.

קטע משיחת פורים, רשימת השומעים בלתי מוגה.

תו"מ ה'תשכ"ט חוברת ח"ה ע' 62

- [1] ברכות יז, א.
- [2] יחזקאל מד, טו.
- [3] ויקרא א, ד.
- [4] זבחים ז, ב.
- [5] ישע' ו, א.
- [6] חגיגה יג, ב.
- [7] תהלים מח, ב.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעיני הרב גבריאל נח וזוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ח ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צביה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה